

## Analyse maatschappelijk vraagstuk: Overlast van ratten

---

*Bij de beantwoording van de vragen 30 tot en met 41 maak je gebruik van de teksten 1 tot en met 3 en afbeeldingen 1 en 2 in het bronnenboekje.*

### Inleiding

In steeds meer gemeenten klagen burgers over overlast van ratten. De ratten worden aangetrokken door etensresten op straat en planten zich snel voort.

Hoe kan die overlast van ratten worden aangepakt en wie moet dat doen?

*Lees tekst 1.*

- 4p 30 Overlast van ratten kan worden gezien als een maatschappelijk vraagstuk.  
We spreken van een maatschappelijk vraagstuk als het voldoet aan een aantal kenmerken.  
Een kenmerk is dat het vraagstuk aandacht krijgt van de media.  
→ Noem **twee andere** kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk die te herkennen zijn in tekst 1.  
→ Citeer voor elk kenmerk een zin uit tekst 1.  
*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*  
Kenmerk 1: ...  
Citaat bij kenmerk 1: ...  
Kenmerk 2: ...  
Citaat bij kenmerk 2: ...

*Zie tekst 1.*

- 1p 31 In tekst 1 zeggen experts dat iemand minder snel een rat bij de gemeente zal melden wanneer diegene al vaker ratten heeft gezien.  
Met welk begrip is dat te verklaren?  
A manipulatie  
B referentiekader  
C stereotype  
D subcultuur

*Zie tekst 1.*

- 2p 32 Zo objectief mogelijke nieuwsverstrekking moet voldoen aan drie criteria. Een criterium is het toepassen van hoor en wederhoor.  
→ Noem een **ander** criterium.  
→ Geef met een voorbeeld uit tekst 1 aan of in de tekst aan dat criterium is voldaan.

*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*

Een ander criterium is ...

In tekst 1 wordt aan dat criterium ... (vul in: wel/niet) voldaan, want ...

*Lees tekst 2.*

- 4p 33 Actiegroep Rattenprobleem Moerwijk vecht volgens tekst 2 al jaren tegen de rattenoverlast. Hierbij zet de actiegroep machtsmiddelen in.  
→ Leg uit welk machtsmiddel de actiegroep al heeft ingezet volgens tekst 2.  
→ Leg uit welk **ander** machtsmiddel de actiegroep nog wil inzetten volgens tekst 2.

*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*

Een machtsmiddel dat de actiegroep al heeft ingezet is ... , want in tekst 2 staat dat ...

Een ander machtsmiddel dat de actiegroep nog wil inzetten is ... , want in tekst 2 staat dat ...

*Zie tekst 2.*

- 1p 34 Het politieke besluitvormingsproces bestaat uit verschillende fasen. Op welke fase van de politieke besluitvorming in de gemeente Den Haag heeft Conny Ligtvoet kritiek?
- A fase 1: Agendavorming
  - B fase 2: Beleidsvoorbereiding
  - C fase 3: Beleidsbepaling
  - D fase 4: Beleidsuitvoering

*Zie tekst 2.*

- 3p 35 Wethouder Bredemeijer maakt namens het CDA deel uit van het college van B en W in Den Haag.
- Noem de politieke stroming waartoe het CDA behoort.
  - Leg uit welk uitgangspunt van die politieke stroming te herkennen is in tekst 2.
  - Citeer een zin van wethouder Bredemeijer waaruit dat uitgangspunt blijkt.

*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*

Het CDA behoort tot de ... stroming.

Dat uitgangspunt van die stroming is ...

Een citaat van wethouder Bredemeijer waarin dat uitgangspunt te herkennen is: ...

*Bekijk afbeelding 1.*

- 1p 36 Media kunnen verschillende functies vervullen.
- Leg uit of het doel van de afbeelding **beter** past bij de informerende **of** de socialiserende functie van de media.

*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*

Het doel van de afbeelding past beter bij de ... (vul in: informerende of socialiserende) functie, want ...

*Bekijk afbeelding 2.*

- 1p 37 Welk van de volgende beweringen is van toepassing op afbeelding 2?  
Op het bord
- A staat een geschreven regel. De politie kan dus boetes uitdelen bij overtreding.
  - B staat een geschreven regel. De regel is namelijk opgeschreven op het bord.
  - C staat een ongeschreven regel. Boa's mogen boetes uitdelen bij overtreding van de regel.
  - D staat een ongeschreven regel. Er mag geen boete worden uitgedeeld bij overtreding van de regel.

*Lees tekst 3.*

- 1p 38 Maatschappelijke vraagstukken zijn te bekijken vanuit verschillende invalshoeken.
- Eén van de invalshoeken is de veranderings- en vergelijkende invalshoek.
- Formuleer vanuit de veranderings- en vergelijkende invalshoek een vraag waarop het antwoord in tekst 3 staat.

*Zie tekst 3.*

- 1p 39 In de tekst staat informatie die te gebruiken is voor de veranderings- en vergelijkende invalshoek.  
→ Vanuit welke **andere** invalshoek wil Van Gerwen graag onderzoek doen volgens tekst 3?

*Zie tekst 3.*

- 1p 40 In tekst 3 staat: “Van kinds af aan krijgen de meeste mensen mee dat ratten geen prettige dieren zijn.”  
Welk begrip past daarbij?  
A censuur  
B identiteit  
C socialisatie  
D subcultuur

*Zie tekst 3.*

- 3p 41 In tekst 3 staat dat onderzoeker Van Gerwen zou kunnen proberen het beeld dat Nederlanders hebben van ratten te veranderen.  
Mediabeïnvloedingstheorieën verschillen van mening of het mogelijk is om dat beeld via media te veranderen.  
Eén van die theorieën is de injectienaaldtheorie.  
→ Leg vanuit een **andere** theorie uit of jij denkt dat het mogelijk is om het beeld dat Nederlanders hebben van ratten te veranderen via de media.  
*Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*  
Ik denk dat het ... (vul in: wel of niet) mogelijk is het beeld te veranderen.  
Dat past het best bij de ... theorie, want die theorie zegt: ...

---

**Bronvermelding**

*Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.*